

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 12605

Tarih : 01.07.2025

30346

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca *Adalet Bakanı Yılmaz TUNÇ* tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim **30.06.2025**.

Nevroz Uysal Aslan
Şırnak Milletvekili

27 Haziran 2025 Cuma günü Kırşehir Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde görüşme yapan avukatın tarafımıza ilettiği bilgilere göre; ağır hasta mahpus Emre Erdem, cezaevi sevk süreci ve kaldığı kurum koşulları bakımından ciddi hak ihlallerine maruz bırakılmıştır.

Emre Erdem, yaklaşık iki ay önce Marmara Cezaevi'nden Kırşehir S Tipi Cezaevi'ne sevk edilmiştir. Ancak 20 Haziran 2025 tarihinde ise bu kez S Tipi Cezaevi'nden Kırşehir Yüksek Güvenlikli Cezaevi'ne (YGC) gönderilmiştir. Oysa ne S Tipi nede YGC'nin koşulları hasta bir mahpusun sağlığını korumaya ve tedavi sürecine uygun değildir.

Yüksek güvenlikli cezaevinde birkaç gün gözlem odasında tutulduktan sonra mahpus istemediği bir koğuşa alınmak istenmiştir. Bunu kabul etmeyen mahpusa infaz koruma memurlarının "**Guantanamo'ya hoş geldin**", "**İmralı 1 burası 2**" gibi ifadeler kullandıkları, mahpusu korkutmaya ve yıldırmaya dönük psikolojik şiddet uyguladıkları belirtilmiştir.

Koğuş dayatması üzerine çıkan gerginlik sonucunda Emre Erdem, tüm memurlar tarafından **yaklaşık 10 dakika boyunca fiziksel şiddete maruz kalmıştır**. Kendisinin hasta olduğu, vertigo ve kemik çürümesi rahatsızlıklarının bulunduğu defalarca dile getirilmiş olmasına rağmen, "**Başlarım senin hastalıklarına**" denilerek darp edilmiştir. Avukat, yüz yüze görüşmede **sol kol iç bölgesinde morluklar ve parmaklarında yara izleri** gözlemlemiştir.

Bu durum üzerine hastaneye götürülen Emre'nin beyanına göre, infaz koruma memurları tarafından doktorların darp raporu vermemesi yönünde yoğun baskı uygulanmış, hastaneye yalnızca "baş dönmesi" şikâyeti varmış gibi bilgi verilmiştir. Ancak Emre'nin ısrarlı talebi

üzerine darp raporu düzenlenmiştir. Buna rağmen Emre hakkında bu olaydan dolayı disiplin soruşturması başlatılmıştır.

Emre Erdem'in avukatına aktardığı bilgilere göre; mahpusun koğuş koşulları da oldukça kötü durumdadır. Koğuş küçüktür, yürüme alanı dardır, havalandırma süresi yalnızca günde 1 saattir, çamaşır yıkama ve kurutma alanı bulunmamaktadır. Bu koşullar, hasta mahpuslar için asgari insani standartların dahi altında kalmaktadır. Emre, gönderildiği Kırşehir'de, daha elverişli bir cezaevi yerine, bu kez yüksek güvenlikli cezaevine yerleştirilmiştir.

Cezaevinde psikolojik şiddetin yaygın olduğu, infaz koruma memurlarının sistematik baskısı sonucu 10'a yakın mahpusun intihar ettiği yönünde iddialar ciddi bir şekilde araştırılması gereken bir başka başlık olarak öne çıkmaktadır. Emre'nin aynı koğuşunda bulunan Hamza Hamza isimli yabancı ülke vatandaşı tutuklunun da benzer baskılar sonucu daha önce intihar girişiminde bulunduğu belirtilmiştir.

Emre Erdem'in, bir gözünü kaybettiği, vertigo ve kemik çürümesi hastalıkları bulunduğu bilinmektedir. Bu bağlamda, mevcut hapisane koşulları yalnızca yaşam hakkını tehdit etmekle kalmamakta, aynı zamanda mahpusun tedavi hakkını, insan onuruna uygun muamele görme hakkını ve fiziksel bütünlüğünü ihlal etmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Hasta mahpusun, daha uygun cezaevi veya hastane ortamları yerine, fiziksel koşulları elverişsiz ve kısıtlayıcı olan bir yüksek güvenlikli koğuşa yerleştirilmesi, Ceza İnfaz Kurumları Yerleştirme Usulleri ile hasta mahpuslara tanınan sağlık hakkı açısından nasıl açıklanmaktadır? Bu işlem, tedavi hakkının ihlali ve cezalandırma amacı taşıyan bir uygulama olarak değerlendirilmemekte midir?
- 2- Emre Erdem'in hangi sağlık kurumu veya kurul tarafından "Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde kalabilir" yönünde bir değerlendirme yapılmıştır?
- 3- Kırşehir Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde infaz koruma memurlarının "**Guantanamo'ya hoş geldin**", "**Daha önce bildiğin gördüğün her şeyi unut**", "**İmralı 1, burası 2**" gibi ifadelerle Emre Erdem'e yönelik psikolojik yıldırma uyguladığı iddiaları hakkında Bakanlığınızca başlatılmış herhangi bir idari ya da adli soruşturma mevcut mudur?

- 4- Emre Erdem'in, cezaevinde istemediği bir koğuğa konulmasının dayatıldığı, bunu reddetmesi üzerine **"Burada kanun yok, bizimle iyi geinmelisin yoksa sonun kötü olur"** denilerek tehdit edildiği ve ardından çok sayıda infaz koruma memurunca fiziksel Şiddete uğradığı iddiaları hakkında Bakanlığınıza ulağan bir başvuru bulunmakta mıdır? Bu olayla ilgili başlatılmış bir inceleme veya soruşturma süreci var mıdır?
- 5- Emre Erdem'in ısrarlı beyanına rağmen uygulanan Şiddet sonucu hastaneye yalnızca "baş dönmesi" Őikyetiyle sevk edildiği. memurlar tarafından darp raporu verilmemesi için baskı uygulandığı iddiaları hakkında Bakanlığınızca yürütülen herhangi bir inceleme, müfettiŐ raporu veya sağlık denetimi var mıdır?
- 6- Şiddet sonrası adli tıp muayenesi yapılmasına rağmen, darp edilen hasta mahpus hakkında disiplin soruşturması baŐlatıldıđı doğru mudur? Bu disiplin sürecinin gerekçesi nedir? Şiddet mağdurunun cezalandırılması, infaz sistemi bakımından hangi yasal dayanakla meŐrulaŐtırılmaktadır?
- 7- Avukatı tarafından yapılan yüz yüze görüşmede Emre Erdem'in sol kolunun iç kısmında morartılar, parmaklarında ise yara izleri gözlemlendiği belirtilmiştir. Bu fiziksel bulgulara rağmen, olay hakkında tarafsız ve etkin bir soruşturma başlatılmış mıdır? BaŐlatıldıysa mahpusun adli tıp kurumuna sevki sağlanmış mıdır? Sağlanmadıysa bu ihmalkrlığın sorumluluğu kime aittir?
- 8- Emre Erdem'in kaldığı kođuŐun küçük olduğu, yürüme alanının dar olduğu, havalandırma sresinin günde yalnızca 1 saatle sınırlı olduğu, çamaşır yıkama ve kurutma alanının bulunmadığı iddiaları doğru mudur? Bu koşullar hasta mahpuslar için insan onuruna uygun olarak değerlendirilmekte midir?
- 9- Emre Erdem'in sağlık durumu açıkça bu koŐullarla bađdaŐmamasına rağmen, daha uygun bir cezaevi veya tedavi kurumuna nakli yönünde yapılmış bir başvuru veya talep bulunmakta mıdır? Varsa, bu talep neden reddedilmiŐtir?
- 10- Emre Erdem'in sağlık dosyasında "bir gözünü kaybetmiŐ olduğu", "vertigo" ve "kemik rmesi" hastalıklarının bulunduğu bilinmektedir. Bu fiziksel durumuna rağmen yüksek güvenlikli bir cezaevinde tutulması Bakanlığınızca uygun görülmekte midir?
- 11- Kırşehir Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde son 5 yıl içerisinde intihar sonucu yaŐamını yitiren mahpus sayısı kaçtır? Bu intihar vakalarına dair yürütülen adli ve idari soruŐurmaların sonuçları nelerdir? Cezaevi içi baskı ve kötü muamelenin bu vakalarda etkili olup olmadığı deđerlendirilmiŐ midir?
- 12- Emre Erdem'in aynı kođuŐta kaldığı Hamza Hamza isimli yabancı uyruklu tutuklunun daha önce intihar girişiminde bulunduğu doğru mudur?

- 13- Kırşehir Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde infaz koruma memurlarının mahpuslara yönelik sistematik psikolojik ve fiziksel şiddet uyguladığına, hakaret içerikli ifadeler kullandığına ilişkin geçmiş yıllarda Bakanlığınıza ulaşan başka başvurular bulunmakta mıdır? Bu başvuruların sonucunda herhangi bir idari yaptırım uygulanmış mıdır?
- 14- Türkiye genelindeki yüksek güvenlikli cezaevlerinde son üç yıl içerisinde hasta mahpuslara yönelik kötü muamele, darp, işkence ve tedaviye erişimin engellenmesi gibi nedenlerle Bakanlığınıza kaç bireysel başvuru yapılmıştır? Bu başvuruların kaç hakkında etkin, bağımsız ve sonuç alıcı adli/idari işlem gerçekleştirilmiştir?
- 15- Kırşehir Cezaevi özelinde son altı ayda sağlık nedeniyle sevk edilen ancak mevcut koşullar altında sağlık durumu daha da kötüleşen mahpus sayısı kaçtır? Bu durumlar hakkında yapılmış herhangi bir izleme, denetim veya raporlama faaliyeti var mıdır?
- 16- Hasta ve raporlu mahpuslara yönelik cezaevlerinde artan hak ihlallerini önlemeye dönük olarak Bakanlığınız tarafından sürdürülen bağımsız izleme mekanizmaları, dış denetim süreçleri veya yasal düzenleme çalışmaları mevcut mudur? Varsa, bu süreçlerin içeriği ve kamuoyuyla paylaşılma şekli nedir?